

Πραστ. "Αι 'ς τὸ διάβολο, μὴ μὲ δαιμονίζης 'ς τὰ καλὰ καθούμενα Πελοπν. (Γαργαλ.) Τὸ βάρεσε τὸ διάβολο-μούλαρο 'ς τὰ ρουθούνια μονλαφόμυιγα τσαὶ τὸ δαιμόνισε Πελοπν. (Ξεχώρ.) Βγῆκε 'ς τὴν πόρτα ἐκεῖνος δ πειρασμὸς κι ἀρχισε πάλι μ' ἔνα χαμόγελο, ποὺ δαιμόνιζε Γ. Βλαχογιάνν., Προπύλ. 1 (1900), 73. Εῦρισκε γιὰ νὰ τὴν κατηγορήσῃ κάτι λόγια σουβλερά, ποὺ τὴν δαιμονίζανε Γ. Ψυχάρ., Στὸν Ἰσκιο, 62. Αὐτὴ ἡ μεταλλαγὴ τῆς Κλαίλας τὸν εἶχε δαιμονίσει Γ. Ξενοπ., Ἀναδυομέν., 86. || Παροιμ. Λὲ μ' ἐλεημονᾶς, μὴ μὲ δαιμονᾶς Κρήτ. (Πεδιάδ.) || "Ἄσμ.

'Ο ἔφωτας εἰν' δαιμονας το' ἀνθρώπους δαιμονίζει,
τοὶ φρόνιμους κάρει λωλούς, τοὶ κονζουλούς φονοχίζει
Κρήτ. (Μόδ.)

'Αγάπη 'ναιδ δαιμόνιο το' ἀνθρώπους δαιμονίζει,
τοὺς φρόνιμους κάρει λωλούς τοῖς τρελ-λούς
ζορίζ-ζει

Τῆλ.

'Αάπη εἰνιν δίμονας κι ἀθρώπους διμονίν-νει
τοὺς φρόνιμους κάμνει λουλ-λούς κι τοὺς λουλ-λούς
'ξουρχίν-νει

('ξουρχίν-νει = ἔξορίζει) Λυκ. (Λιβύσσ.)

Θαρρεῖς κι ἄνε μ' ἀρνήθηκες, τάχα θὰ κιτρινίσω;
καραφαλάκι θὰ γενῶ γιὰ νὰ σὲ δαιμονίσω
(καραφαλάκι = γαριφαλάκι) Κύθηρ.

Γριά, παμβόγρια μ' ἔπαιρνε νὰ πά' νὰ μὲ γκρεμ-μίση,
λόγια γλυκὰ μοῦ ἔλεγεγ - γιὰ νὰ μὲ δαιμονίσῃ
Νίσυρ.

Κόκκινη βιόλα θὰ γενῶ, γιὰ νὰ σὲ δαιμονίσω
Πελοπν. (Γέρμ.)

Γιά, μὴ μὲ διμονίζει καὶ μὲ βάλιτι 'ς τὴ μέσ'
καὶ φιλήσ' ὅπωα μ' ἀρέσ'

"Ηπ. (Κόνιτσ.)

Νὰ εἴπω γιὰ τὰ χειλάκια σου, ρόδα εἰναι κι ἀνθίζουν,
ὅπωι τὰ ἰδοῦν, κοπέλα μου, ἀμέσως δαιμονίζουν
Πελοπν. (Σκουτάρ.) || Ποίημ.

Μέσα σὲ σαλόνι δλόφωτο τρελλός χορδὸς ἀρχίζει
μὲ μουσική, ὅπου κι ἀφτιὰ καὶ πόδια δαιμονίζει

I. Πολέμ., Χειμώνανθ.², 217. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. πβ. 'Ερωτοπάίγν. (ἐκδ. Hesseling - Pernot, 87): «Ἀγιὰ Τριάδα, κάμε την τὴν κόρην νὰ θελήσῃ | νὰ μοῦ τὸ δώσῃ τὸ φιλί, νὰ μὴ μὲ δαιμονίσῃ». Συνών. ἀγ κ ν λ ὥ ν ω (I) Β1 καὶ εἰς λ. ἀ π ο δ α i μ o ν i ζ ω. Β2) 'Ἐπι. σωματικῆς παθήσεως, βασανίζω, ταλαιπωρῶ 'Ερεικ. Κέρκ. (Σιναράδ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν. Ξεχώρ. κ.ά.): Μ' ἐδαιμόνισε τὸ δόδι ὅλη τύχτα Κίτ. Μάν. 'Ητα στενὸ τὸ παπούτσι καὶ μ' ἐδαιμόνισε αὐτόθ. Τὴν ἐδαιμόνισε τσὶ γροθιές Σιναράδ. Τὰ δαιμόνισε 'ς τὸ ξύλο τὰ παιδιά της 'Ερεικ. 2) Καθιστῶ τινα δαιμονόληπτον, δαιμονισμένον Κεφαλλ.: Φρ. Νὰ μὲ δαιμονίσῃ ή Παναγία καὶ δ "Αγιος Γεράσιμος (ἀρά). Συνών. ἀγ κ ν λ ὥ ν ω (I) Β5.

B) Μέσ. καὶ Παθ. 1) Καταλαμβάνομαι ὑπὸ πνεύματος πονηροῦ, γίνομαι ἔξαλλος, τρελλαίνομαι σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σταυρ. Τρίπ. κ.ά.): Φωτάζει καὶ κάνει σὰ δαιμονισμένος πολλαχ. 'Ηδαιμονίστηκες, τί ἔπαθες; Φούρν. Στέτα στέκ' δαιμονίσκεται (ἐκεῖ ποὺ στέκεται καταλαμβάνεται ὑπὸ δαιμονίων) Σταυρ. 'Εφώναζε σὰν δαιμο-

νισμένη κάθε βράδυ 'ς τὴν ταράτσα 'Αθῆν. Οἱ σειρῆνες σφυρίζονται σὰν δαιμονισμένες αὐτόθ. Μακριὰ ἀπ' αὐτόν τοὺν ἄνθρωπον, εἰνι διμονῦσμένονται θὰ σὶ κάρ' κακὸ Μακεδ. ('Αρν.) Μωρὴ δαιμονισμένη, σὰ γ' ἐσένα είμαι γώ; Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) «Ἔτον ἔνας νέος τρελλὸς ἡ δαιμονίζομενος, ώς τὸν ἔλεγον οἱ παππᾶδες» Ι. Κονδυλάκ., Πρώτη ἀγάπ., 49. || Φρ. Κάνει δαιμονισμένη ζέστη (ὑπερβολικὴ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Συνών. φρ. διαβολεῖσθαι μένη ζέστη (δριμύτατον) 'Αθῆν. Συνών. φρ. διαβολεῖσθαι μένον κρόνο (δριμύτατον) 'Αθῆν. Φυσῆ δαιμονισμένος ἀρέας (Ισχυρότατος) Πελοπν. (Μάν.) Δαιμονισμένε! (ἀρά) Κύθηρ. Πελοπν. (Οἰν.) Διμονισμένα παιχνίδια (πολυθέρυβα) Μακεδ. || Αἰνίγμ.

'Αποὺ πίσου ἀπ' τοὺ μόλιον μας
αλγα διμονίζειτι τσὶ bovdadarīζειτι
(bovdadarīζειτι = τεντώνεται· ἡ διάστρα) Λέσβ.

Στραβογοίζελος πατέρας, ἔμορφος υγιός, δαιμονισμένος ἔγγονος (τὸ κλῆμα, τὸ σταφύλι καὶ τὸ κρασί) Πελοπν. (Καρδαμ.) Τὸ αἰνιγμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. || "Άσμ.

Γῆ μάντα τον ἐπόθανε γῆ δ κύρης τον ἐχάθη
γῆ κι ἀπὸ τ' ἀερφάκια τον κανεὶς ἐδαιμονίστη
Κάρπ.

Κ' ἐκεῖ πρὸς τὰ μεσάνυχτα ἡ κόδη ἐδαιμονίστη
αὐτόθ.

"Αμε καὶ ωτηξέ τζι ὀδρός είδα 'ναι ἡ ἀφορμή δως,
κοδὸ δαιμονιστήκανε νὰ φά' δή κεφαλή δως;
(κοδὸ = ἀραγε) Κρήτ. ('Αρχάν.)

Κι ὁ μαῦρος μ' ἔτονε τρελλός, τρελλὸς δαιμονισμένος,
ἐκεῖ ποὺ ποδοκτίπεσεν, ἐνοίγεν τὸ μηημόρι
Κερασ.

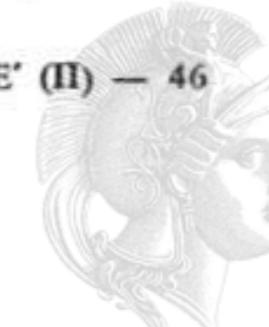
Μωρὲ σκίλλα, μωρ' ἀνομη, μωρὲ δαιμονιγμένη,
δὲν ηὗρες κρίσιν νὰ ἐμπῆξ, κριτήν νὰ τὸν παιδεύῃς,
μὰ τόνε φίχης 'ς τὸν Θεόν, πού 'ναι δικαιοφίτης;
Τρίπ.

Στὴν γάμαρήμ μου ἥμονν κι' ἐφακιολ-λίζ-ζουμονν
κι' ἐκεῖνος 'πόξω πέρονα κι' ἐδαιμονίζ-ζουμονν
Ρόδ.

Τὴν εἶδε ὁ διάκος κι' ἔσκασε, παππᾶς καὶ δαιμονίστη
Πελοπν. (Σκαμν.) Τὸ ἄσμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ.

Κάμνει τὰ πορτοκάλια τσαὶ τὰ λιμπίζονται,
κάμνει τὰ παλληκάρια τσαὶ δαιμονίζονται

Εύβ. (Κουρ.) 'Η σημ. ἥδη 'Ελληνιστ. Πβ. Κ. Δ. (Ματθ. Εὐαγγ. 4, 24) «καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομένους, δαιμονιζομένους καὶ σεληνιαζομένους». Συνών. βιστιρώ Β2, τρελλαίνομαι. Β) Σεληνιάζομαι, πάσχω ἔξ ἐπιληψίας Πόντ. κ.ά.: Δαιμονίζεται δυὸς φορές τὸ μῆτρα Λεξ. Δημητρ. 2) Συνεκδ., ἔξοργίζομαι, ταράσσομαι, ἔξαπτομαι, παραφέρομαι σύνηθ. καὶ Καππ. (Σινασσ κ.ά.) Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.) Τσακων.: Κάτσε φρόνιμος, γιατὶ θὰ δαιμονιστοῦ καὶ θὰ ζέ πχιάσον 'ς τὸ ματσούκι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σὰν ἄκονται πώς τὸ παιδί τον ἐχτύπησε ἔν' ἄλλο μὲ τὸ σουγιᾶ, ἐδαιμονίστηκε Πελοπν. (Αἴγ.) Διμονιστ' καὶ ἀπ' τὰ παράξια π' ἄκ'σα. Εύβ. ("Αρ.) Μ' εἴπι μερικὰ λόγια, πειραχτ' καὶ λόγια, κι διμονίσ' κα Θράκη. (Σαρεκκλ.) 'Εκατεγόρεσά τον καὶ ἐδαιμονίστεν Τραπ. Δαιμονίζομαι μ' αὐτη-

δὰ τὴ Χρουσανγή, πού, ἄμα εἴμαστε ἐμεῖς, καὶ τί δὲ λέει τὸ βρωμόστομό την! Μῆλ. Εὐτάψ με καὶ δαιμονίον μαί (μὲ κάμνει καὶ παραφέρομαι) Χαλδ. Ξὰν τ' ἀδέλφα ἄμον ντὸ εἰδαν τὸν Δεκατριὸν 'ντὸ ἔρθεν καὶ 'κ' ἐπαθεν κακόν, ἐδαιμονίγαν κ' ἐθέλεσαν ξὰν νὰ χάν' ν ἄτον (πάλιν τ' ἀδέλφια, ὅταν εἰδαν τὸν Δεκατριὸν ὅτι ἡλθε καὶ δὲν ἐπαθε κακόν, ἐδαιμονίσθησαν καὶ ἡθέλησαν καὶ πάλιν νὰ τὸν καταστρέψουν) αὐτόθ. "Οταν τὸν εἰδία σὲ τούτη τὴν κατάσταση, δαιμονίστηκα Σινασσ. 'Εδαιμονίστε νὰ φύτσῃ, δ' χωρεῖ νι δ τόπο (ἐδαιμονίστηκε νὰ φύγῃ, δὲν τὸν χωρεῖ δ τόπος) Τσακων. "Αμα τ' ἄκοντε δ 'Οβραϊος, δαιμονίστηκε Βιθυν. Δὲν βοδοῦ νὰ δού λέπον νὰ κάν' τὸν ἄιο, διμονίζονται Εὔβ. ("Ακρ.) 'Εδαιμονίστηκα βονόρα - βονόρα μὲ τὴν ἀγλυκοσάλα (= αὐτὴ ποὺ εἴθε νὰ μὴ γλυκάνῃ ποτὲ τὸ σάλιο τῆς, νὰ εἶναι διαφορῶς λυπημένη) Πελοπν. (Γαργαλ.) Δαιμονίζονται τὰ μικρὰ μαζὶ μου (λόγω ὑπερβολικῆς ἀγάπης) "Ιος. Τὰ είχα γραμμένα πρῶτα γαλλικὰ καὶ δαιμονίστηκα νὰ τὰ μεταφράσω Γ. Ψυχάρ., Στὸν Ισκιο, 6. Σὰ μᾶς είδε δ καπετάνιος νὰ τὸν ἀνεβάζονται πάλε 'ς τὸ καΐκι, δαιμονίστηκε Κ. Παρορ., Στὸ ἄλμπουρ., 174. 'Η νοτιὰ είχε δαιμονίστη, τὸ σπίτι κουνιώτανε συθέμελο Π. Νιρβάν., Συναξάρ., 31. || Φρ. Δαιμονίζονται ἀπὸ τὸ κακό μου (έξαπτομαι ἐξ δργῆς) πολλαχ. || Παροιμ.

'Αλέθει, δαιμονίζεται καὶ ἀλεύρι δέν 'ποτάσσει
(ποτάσσει = ἀποκτῷ· ἐπὶ τῶν μοχθούντων ἐπὶ ματαίω) Αλγιν. 'Η σημ. ἥδη 'Ελληνιστ. πβ. 'Ησύχ. «παρεφέρετο· ἐδαιμονίζετο». 3) Σοφίζομαι, μηχανῶμαι Ζάκ. 4) 'Υποπτεύω Καππ. (Σινασσ.) 5) 'Επιδιώκω μετὰ μανίας νὰ ἐπιτύχω τι Λεξ. Δημητρ.: Δαιμονίστηκε νὰ διοριστῇ.

Γ) Μετοχ. 1) 'Ο πονηρός, δ ἀναίσχυντος καὶ ἐπίμονος Θράκ. ('Αδριανούπ.) Πόντ. 2) Ούδ. ούσ., τὸ δαιμόνιον Ν. Πολίτ., Παραδ. 2, 1220. 3) Μεταφ., δ λίαν εὐφυῆς καὶ ικανός, δ δαιμόνιος, σύνηθ.: Δαιμονισμένος ἀνθρωπος, δαιμονισμένο μυαλό σύνηθ. || "Ασμ.

Κανεὶς δὲν τὸν κατάλαβι ἀπὸ τὴ συντροφιά τ' 'ς,
κ' ἔνα μ'κρὸ κλιφτόπ'λον, μ'κρὸ διμονισμένον,
ἐκεῖνον τὸν κατάλαβι, 'ς τὴ συντροφιά τ' λέει
Στερελλ. (Αἰτωλ.) Συνών. δ ι α β ο λ ε μ ἐ ν ο ζ, τ ε τ ρ α-
π ἐ ρ α τ ο ζ. 4) Μεταφ., δ ἀνήσυχος Κρήτ. (Μεραμβ.) κ.ά.:
Νὰ σὲ πιάσω θέλω γώ, δαιμονισμένο, καὶ δὰ σὲ σάσω
(δὰ = θά). Μεραμβ.

δαιμονικὸς ἐπίθ. λόγ. πολλαχ. διμονικὸς "Ηπ. ('Αρτοπ.) διμονικὸς Στερελλ. (Φθιῶτ.) διμονῆκός πολλαχ. βορ. ίδιωμ. Θηλ. δαιμονιτσὴ Πελοπν. (Ξεχώρ.) διμονικὴ "Ηπ. ('Αρτοπ.) διμονῆκὴ Στερελλ. (Αἰτωλ. κ.ά.) δαιμονικὸν τό, Πόντ. (Τραπ. κ.ά.) δαιμονικό σύνηθ. καὶ Καππ. (Γούρτον.) δαιμονῆκό Εὔβ. (Ψαχν.) Θράκ. (Μάδυτ.) διμονικό "Ηπ. ('Αρτοπ.) διμονικό Θεσσ. (Γερακάρ.) Μάκεδ. (Δαμασκ. Κοζ. Σταυρ. κ.ά.) διμονῆκό πολλαχ. βορ. ίδιωμ. δαιμονικό Καππ. ('Αραβάν.) διμονικό Καππ. ('Αραβάν.)

Τὸ 'Ελληνιστ. ἐπίθ. δ α ι μ ο ν ι κ ο ζ.

Α) 'Επιθετικ. 1) 'Ο ἀνήκων, δ ἀναφερόμενος εἰς τὸν δαιμόνα, δ προερχόμενος ἐκ δαιμονος πολλαχ.: "Ητανε δαιμονικὸ συνέργειο Πελοπν. (Κορινθ.) Λὲν μπαίν' ν μέσ' 'ς τοὺ μύλον οἱ λυχῶν'ς, γιατ' ἵκει ἐν διμονῆκὴ συνιργία Στερελλ. (Αἰτωλ.) Δαιμονικὸ συνέδριο (συνάθροισις πονηρῶν πνευμάτων) Κρήτ. — Ν. Πολίτ., Μελέτ. 2, 467. "Οδας βαρέσῃ ἡ

μονλαρόμυιγα τὰ ζά, τότενες τὰ πιάνει μία δαιμονιτσὴ μάνητα Πελοπν. (Ξεχώρ.) Δαιμονικὲς δ' λευές εἰν' πονλλές, τοὺ μανόγαλον νὰ 'ποῦμι "Ηπ. ('Αρτοπ.) Αὐτὰ εἶνι διμονικὰ πράματα Στερελλ. (Φθιῶτ.) Τὰ πιὸ πολλὰ δαιμονικὰ φουστά συνάγονται 'ς τὴν τάπια τὴ μεγάλη Γ. 'Επαχτίτ. εἰς Προπόλ. 1 (1900), 250 Δαιμονικὴ συνέργεια Λεξ. Βλαστ., 489 || Αἰνιγμ.

Στραοπίστελ-λη ἡ μάρνα | καὶ γλυκοταριὰ ἡ κόρη
καὶ δαιμονικὸ τ' ἀγγόνι
(στραοπίστελ-λη = στραβοπόδαρη ἡ ἀμπελος, ἡ σταφυλή,
δ οῖνος) Νίσυρ. Τὸ αἰνιγμ. εἰς παραλλαγ. πολλαχ. || "Ασμ.

Βοίσκει τὸν πόρτες σφαλιστές καὶ τὰ κλειδιὰ παρομένα
τὴ σκύλλα τὴ δαιμονικὰ 'ς τὴν ἄλυση δεμένη
Βιθυν.

'Η σημ. ἥδη Βυζαντ. Συνών. δ ι α β ο λ ι κ ο ζ, σ α-
τ α ν ι κ ο ζ. 2) Συνεκδ., δ ξελλος, δ δαιμόνιος Γ. 'Ε-
παχτίτ. εἰς Προπόλ. 1 (1900), 146.—Λεξ. Δημητρ. 'Εμπρός
στὴν δρμή του τὴ δαιμονικὴ τρέμει δλόσωμο τὸ σκαφίδι
Γ. 'Επαχτίτ., ἔνθ' ἀν.

Β) Τὸ οὐδ. ως ούσ. 1) Τὸ πονηρὸν πνεῦμα, τὸ ζωτικό, τὸ δαιμόνιον σύνηθ. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον) Πόντ. (Τραπ.): Λὲν ξέρον τί σοι ἀνθρῶπ' εἶνι καμπός· κὶ λέπ' νι διμονῆκὰ τ' νύχτα Εὔβ. ("Ακρ.) Τοὺν πῆραν τὰ διμονῆκὰ κὶ τὸν σήκουσαν Εὔβ. (Ψαχν.) 'Εφάνθεν 'ς σ' δημάτα τ' ἔναν δαιμονικὸν Τραπ. Σὲ οὐλ-λες τὶς γέν-νες φεκαζομάναγε 'πὸ τὸ κακὸ ποὺ τῆς κάμνανε τὰ μαῦρα δαιμονικὰ (φεκαζομάναγε = ἐκραύγαζε) Εὔβ. (Κουρ.) "Εφκυασι 'ς τὰ διμονῆκὰ τραπές" Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σὲ πονλλὲς σπλιές βρόσκουντι διμονῆκά Εὔβ. (Στρόπον.) Λὲν εἶναι οἱ νεράδες μόρο· καὶ ἄλλα ξωτικὰ καὶ δαιμονικὰ πειράζουν νύχτα μέρα τοὺς ἀνθρώπους Πελοπν. (Οἰν.) "Εχει δαιμονικὰ (δαιμονίζεται) Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν.) 'Εκαθήτανε σὲ βαρὺ τόπο. 'Εκεὰ παιτοερχόδισα τὰ δαιμονικὰ Κύθηρ. Τὰ διμονικὰ εἰν' καβόσ' ποὺ τὰ μαζών' "Ηπ. ('Αρτοπ.) 'Υπάρχουν δαιμονικά, μακρέα τοσ' ἀλλάργα νὰ πάνε 'πὸ τὸ σπίτι μου! Εὔβ. (Βρύσ.) || "Ασμ.

'Ησοῦς Χριστὸς νικᾶ | οὐλα τὰ δαιμονικὰ
(ἐξ ἐπωδ.) Θράκ.

'Ησοῦς Χριστὸς νικᾶ | τσ' ἡ μιγάλ' Παναγιά,
νὰ ξουρτσίζει τὰ κακὰ | τσ' οὐλα τὰ διμονῆκὰ
(ἐξ ἐπωδ.) Σκύρ.

Τρία διρφάκια γκαρδιακὰ πονλύ 'σαν 'γατημένα,
μὰ σέφ'κι τοὺ διμονικὸ γιὰ νὰ τὰ ξιχονρίζε'
(σέφ'κι = ἐπενέβη, εἰσῆλθε) Μάκεδ. (Κοζ.)

"Ηταν δυὸς ἀδέρφια γκαρδιακά, δυὸς ἀδέρφια 'γατημένα
κὶ βάλθ'κιν τοὺ διμονικὸ γιὰ νὰ τὰ ξιχονρίζε'
Μάκεδ. (Δαμασκ.) Συνών. ἀ ἐ ρ ι 4, ἀ ε ρ ι κ ο ζ 3. **Β)** 'Η νόσος
ἐπιληψία, δ σεληνιασμὸς Εὔβ. ("Ακρ.) Κρήτ. (Κίσ. Σέλιν.): Τοὺ βράζ' τοὺ διμονῆκό, δξ' ἀπονδῶ κὶ μακριὰ
"Ακρ.

'Η λ. καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. Δαιμονῆκὴ "Ηπ. (Κόνιτσ.)

δαιμόνιο τό, δαιμόνιον Πόντ. ('Αμισ. "Ιμερ. Κερασ. Χαλδ. κ.ά.) δαιμόνιο σύνηθ. καὶ Πόντ. (Οἰν.) διμόνιον σύνηθ. βορ. ίδιωμ. δαιμόνι Πελοπν. (Γαργαλ. Τριφυλ.) δαιμόνι
'Απουλ. (Καλημ. Καστριν. Στερνατ. Τσολλιν.) Πληθ. δαιμόνια Θράκ. (Φανάρ.)

